

TOETSINGSKADER COFINANCIERINGSAAVVRAGEN NWB FONDS

Het toetsingskader bestaat uit uitgangspunten, criteria en proces.

1. UITGANGSPUNTEN

Statuten

De statuten zijn het vertrekpunt voor de toetsingsprocedure. Hierin staat wat doel en middelen van het NWB Fonds zijn. Artikel 2 zegt hierover:

1. *De stichting heeft ten doel het bijdragen aan een verbeterd decentraal beheer en bestuur van watersystemen, een verbeterde bescherming tegen overstroming en een verbeterde zuivering van afvalwater in de wereld (artikel 2, lid 1).*
2. *Zij tracht dit doel te bereiken door het verstrekken van financiële bijdrage aan uitsluitend Nederlandse waterschappen en de Unie van Waterschappen., gevestigd te 's Gravenhage, ten behoeve van:*
 - a. *het bevorderen van samenwerkingsactiviteiten tussen Nederlandse waterschappen en publieke instellingen in het buitenland;*
 - b. *het doen uitvoeren van onderzoek en uitgeven van ondersteunende publicaties;**alsmede al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.*

Een en ander betekent dat aanvragen moeten bijdragen aan genoemd doel, dat in principe alleen financiering wordt verstrekt aan de waterschappen en de Unie, en dat aanvragen gericht moeten zijn op 'government to government' samenwerking, onderzoek en publicaties. Het fonds financiert dus geen infrastructurele werken.

De statuten geven verder aan dat de programmacommissie besluit over financieringsaanvragen. In artikel 10, lid 1 staat:

De stichting heeft een programmacommissie, die bevoegd is te besluiten omtrent de goedkeuring van financieringsaanvragen en het verstrekken van financiële bijdragen aan de waterschappen of de voormelde vereniging Unie van Waterschappen.

Financieringsaanvragen moeten derhalve door het programmabureau worden voorbereid en voorgelegd aan de programmacommissie, die hierover een besluit neemt. Het bestuur komt alleen in beeld in bijzondere gevallen zoals genoemd in artikel 5, lid 2:

- d. *Het besluiten op een door de aanvrager ingediend bezwaar tegen een beslissing van de programmacommissie;*
- e. *Het besluiten op een door de directeur ingediend verzoek ter zake een financieringsaanvraag.*

Koersdocument

In de nieuwe koers van het fonds die 13 december 2021 is vastgesteld voor de periode 2022-2030 ligt de focus op klimaatadaptatie. Citaat uit het koersdocument:

Onze visie is het reduceren van kwetsbaarheden van onze lokale partners (en onszelf) door middel van klimaatadaptatiemaatregelen binnen het integraal waterbeheer. Om dit te bereiken hanteert het NWB Fonds meerdere doelen die zij in 2030 tracht te bereiken.

1. Binnen de internationale projecten van waterschappen wordt actief en op ondernemende manier gewerkt aan klimaatadaptatie, resulterend in opschaalbare en deelbare klimaatadaptatieprojecten.

2. De kennis en ervaring over klimaatadaptatie wordt actief gedeeld en toegepast binnen de verschillende internationale projecten van de waterschappen – bovendien sluit deze ook goed aan bij de Nederlandse klimaatopgaven en kennisagenda van waterschappen in Nederland.

Het NWB Fonds wil een proactieve en aanjagende rol pakken om de noodzakelijke (soms nieuw te ontwikkelen) kennis en ervaring rondom klimaatadaptatie binnen het waterbeheer mogelijk te maken en projecten te ontwikkelen die opgeschaald kunnen worden.

Het NWB Fonds is de spreekwoordelijke buitenboordmotor die flexibel ingezet kan worden, niet tegenstuurt, maar bijstuurt en gas geeft als dat kan (of nodig is). Het fonds hanteert en stimuleert een netwerkaanpak binnen de internationale waterschapsprojecten, met als doel om meer impact te bereiken. Hiermee verbreden en verdiepen we kennis en ervaring om daarmee opschaling en versnelling te realiseren. Water is de hefboom en verbinder. Samen creëren we een kansrijke omgeving.

Waterschappen zijn en blijven eigenaar van de projecten die ze uitvoeren met NWB Fonds middelen. Uitwisseling van kennis en ervaring staat centraal, maar moet wederkeriger. Duidelijk moet zijn de waterschappen en haar buitenlandse partners beiden iets te leren hebben. Het waterschapswerk in Nederland kent grote uitdagingen en klimaatadaptatie is ook voor 'ons' geen gesneden koek. We stimuleren daarom een reflectieve, ondernemende en lerende houding.

Dit betekent dat financieringsaanvragen een duidelijke plus moeten bieden ten aanzien van klimaatadaptatie. Het koersdocument geeft hiervan een nadere duiding:

Het fonds stelt als kader dat we willen werken aan klimaatadaptatiemaatregelen die passen bij integraal waterbeheer en het werk van de waterschappen, waarbij een nadruk wordt gelegd op de het ontwikkelen en gebruiken van natuurlijke oplossingen (nature based solutions), biodiversiteit en inclusiviteit van de lokale bevolking en hun organisaties.

Het gaat expliciet om aanvullende interventies, activiteiten, pilots en die aanvullend nodig zijn – bovenop de veelal 'grijze' infrastructuur en organisatie waarmee waterschappen werken binnen hun DWA/Blue Deal projecten.

Samenhang met DWA visie

In de nieuwe visie op internationale samenwerking van de Dutch Water Authorities (DWA visie) wordt meer dan voorheen de nadruk gelegd op het halen van kennis voor de eigen taakuitvoering van de waterschappen in Nederland, naast het brengen van expertise ten behoeve van het oplossen van watervraagstukken elders in de wereld. Hiervoor zal een kennisagenda worden ontwikkeld. Daarnaast richt de DWA visie zich nadrukkelijk ook op Europa, naast ontwikkelingslanden.

2. CRITERIA

Bovenstaande uitgangspunten zijn vertaald naar criteria. Voor de toetsing van aanvragen zijn zowel harde criteria (verplichte eisen) als zachte criteria (optionele wensen) van toepassing. Daarnaast zijn er criteria voor het in behandeling nemen van een aanvraag (ontvankelijkheidstoets).

Harde criteria (verplichte eisen):

1. De aanvraag draagt bij aan de doelen van het NWB Fonds, te weten klimaatadaptatie door middel van integraal waterbeheer in het betreffende land of regio, bij voorkeur op een natuur- en mensinclusieve manier. Voor een nadere omschrijving van deze begrippen wordt verwezen naar het koersdocument van het NWB Fonds.
2. Een aanvraag betreft cofinanciering van een project of een initiatief. Financiering van het project of initiatief vanuit andere logische bronnen is vooraf door de aanvrager gecheckt en blijkt niet of onvolledig mogelijk.
3. Een aanvraag voor een project betreft een bijdrage van €10.000 tot €100.000 per jaar met een looptijd van minimaal 1 jaar en maximaal 4 jaar. Uitgangspunt is cofinanciering. De bijdrage van het NWB Fonds is in principe 50% en maximaal 75% van de totale projectkosten mits goed onderbouwd.
4. Een aanvraag voor een initiatief betreft een bijdrage van €5.000 tot €25.000 in totaal en duurt minder dan 1 jaar. Dit gaat om bijvoorbeeld onderzoek naar nieuwe ideeën, uitvoeren van pilots, ontwikkeling van tools of uitvoeren van verkenningsmissies. Het NWB Fonds co-financiert tot 100% van de kosten.
5. De aanvrager moet een waterschap of de Unie van Waterschappen zijn, of het programmabureau van het NWB Fonds als intermediair.
6. Het project of initiatief wordt primair uitgevoerd door het waterschap in samenwerking met lokale partners in het buitenland. Bij de partners is in elk geval een overheidsorganisatie ('government to government' samenwerking). Projecten en initiatieven worden niet volledig extern uitgevoerd. Inhuur van experts door het waterschap is onder voorwaarden mogelijk, maar moet schriftelijk worden onderbouwd ('comply or explain').
7. De aanvraag betreft een ontwikkelingsland buiten Europa dat als zodanig op de OESO lijst staat. Mits goed onderbouwd kunnen uitzonderingen worden gemaakt; in dat geval moet worden aangegeven welke kenmerken van een ontwikkelingsland het betreffende land of regio heeft.
8. Aanvragen zijn vraaggestuurd, dat wil zeggen dat het project of initiatief voorziet in een behoefte van het betreffende land of regio. Wie het initiatief neemt is minder relevant. Er kan sprake zijn van inbedding in een bestaand programma of partnerschap (zoals de Blue Deal); de bijdrage van het NWB Fonds heeft dan een aanjaagfunctie. Er kan ook sprake zijn van een volledig nieuw project; dan heeft de bijdrage van het NWB Fonds een opstartfunctie.
9. De aanvraag bevat een plan van aanpak met planning en begroting, naast het aanvraagformulier. Het plan van aanpak is SMART uitgewerkt: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden. Ter voorbereiding is een goede analyse gemaakt van de sociaal-culturele context en de politieke situatie. Resultaten en werkwijze zijn daarop afgestemd en worden gesteund door de partners in het betreffende land of regio. Het voorstel is redelijkerwijs haalbaar. De begroting voldoet aan de eisen ten aanzien van kostenposten en vergoeding van uren.
10. De kostenposten die voor vergoeding in aanmerking komen zijn:
 - a. onderzoeken, publicaties, bijeenkomsten zoals workshops en symposia (100%).

- b. indien van toepassing, reis- en verblijfkosten (incl. DSA) voor uitgaande en inkomende missies (100%).
 - c. (loon)kosten van lokale liaisons en lokale experts (maximaal € 20.000 per jaar).
 - d. inhuur van experts die, anders dan onderzoek, een belangrijke en noodzakelijke bijdrage kunnen leveren aan het project (100% met een maximum van € 20.000 per jaar, maximaal € 950 per dag incl. BTW).
11. Voor de vergoeding van uren geldt:
- a. De vergoeding (gekapitaliseerde uren) voor de inzet van de waterschappen is € 750 per dag. Hierbij wordt uitgegaan van een 36-urige werkweek (7,2 uren per dag).
 - b. De ureninzet van lokale partners wordt (anders dan bij de Blue Deal) niet vergoed en telt dus ook niet mee als onderdeel van de totale projectkosten.
 - c. De gewerkte dagen zijn werkdagen.
 - d. Het aantal opgevoerde werkdagen betreft een realistische inschatting en geschiedt op basis van vertrouwen. Indien de uren niet in verhouding staan t.o.v. de gerealiseerde activiteiten en impact, dan wordt dit besproken bij de beoordeling van de rapportages en leidt dat tot een bijstelling.
12. In de aanvraag is opgenomen hoe de voortgang van het project of initiatief wordt gemonitord en gerapporteerd aan het NWB Fonds. Uitgangspunt is eenmaal per kwartaal een voortgangsgesprek met rapportage. Goedkeuring van de rapportages door het programmabureau is een voorwaarde voor uitbetaling van termijnbedragen en eindafrekening overeenkomstig de toekenningsbrief. Rapportages moeten voldoen aan door het programmabureau gestelde eisen en formats.
13. Voor internationale reizen (missies) wordt vooraf een Terms of Reference (ToR) aangeleverd en beoordeeld door het programmabureau alvorens kan worden afgereisd naar het betreffende land. Na afloop wordt een Narrative Report (NR) aangeleverd bij het programmabureau.
14. De middelen van het NWB Fonds zijn toereikend om de aanvraag te financieren en het aangevraagde bedrag is proportioneel ten opzichte van andere toekenningen en de bijdrage aan de koers van het NWB fonds.
15. Er zijn geen andere doorslaggevende redenen om de aanvraag te weigeren.
16. De programma commissie is bevoegd om af te wijken van deze criteria indien zij daartoe aanleiding ziet en mits dit goed onderbouwd wordt vastgelegd.

Zachte criteria (optionele wensen):

1. In de aanvraag zit een vliegwieleffect. Er zijn samenwerkingspartners betrokken bij het project of initiatief, waardoor de impact wordt vergroot ("1 + 1 = meer dan 2").
2. De aanvraag heeft een leereffect voor het waterbeheer in Nederland. Er is een leervraag voor het eigen waterschap en evt andere organisaties geformuleerd, al dan niet gekoppeld aan de kennisagenda van de Dutch Water Authorities. Ook is een werkwijze uitgewerkt om de leervraag te beantwoorden en de nieuwe inzichten later te delen met een relevante doelgroep.
3. De uitkomsten zijn opschaalbaar, zodat het project of initiatief spin-off heeft. Er worden inzichten, methoden of tools ontwikkeld die ook op andere locaties in hetzelfde land of in andere landen toepasbaar zijn.
4. De aanvraag draagt bij aan innovatie op het gebied van integraal waterbeheer en klimaatadaptatie, bij voorkeur op een natuur- en mensinclusieve manier.

5. De resultaten van het project of initiatief zijn geborgd door bijvoorbeeld beheer en onderhoud, aanleg van infrastructuur of vervolgprojecten. De financiering hiervan is in beeld bij de afronding van het project of initiatief.

Criteria voor in behandeling nemen van een aanvraag (ontvankelijkheidstoets):

1. De aanvraag is vooraf afgestemd met de programmamanager van het NWB Fonds.
2. De aanvraag is schriftelijk en ondertekend ingediend in het vereiste format en digitaal per email aangeleverd.
3. De aanvraag is ingediend voor de gestelde indieningstermijn (deadlines worden per kalenderjaar bepaald en gecommuniceerd via de website).
4. De aanvraag is ingediend in het Nederlands en daarnaast vertaald naar de taal van het betreffende land of regio. De buitenlandse partner heeft de aanvraag mee ondertekend, of heeft een schriftelijke steunverklaring meegegeven in de eigen taal.
5. Op verzoek is de aanvrager aanwezig voor een toelichting bij de behandeling van de aanvraag in de programmacommissie.

3. PROCES

Het NWB Fonds wil een faciliterende rol vervullen. Het toetst niet alleen aanvragen, maar denkt ook mee in het voortraject en begeleidt bij de uitvoering. Daarom kent de procedure drie fasen.

De ontwikkelfase, die begint met een idee. Dat wordt door de initiatiefnemer besproken met de programmamanager en eventueel gepresenteerd aan een afvaardiging van de programmacommissie (free format). Insteek is om in co-creatie te komen tot een goede aanvraag. De duur van deze fase is afhankelijk van de aanvraag.

De toetsingsfase, die begint met een uitgewerkte aanvraag (fixed format). De programmacommissie toetst deze aan de criteria en besluit tot wel/niet toekennen van budget. De aanvrager ontvangt een brief over het genomen besluit. De duur van deze fase vanaf deadline indiening is maximaal 6 weken.

De uitvoeringsfase, die start met een besluit van de programmacommissie om budget toe te kennen. Tijdens de uitvoering is er periodiek voortgangsoverleg met de programmamanager aan de hand van rapportages. Deze fase wordt afgesloten met een evaluatie. De duur van deze fase is afhankelijk van de aanvraag (initiatief tot 1 jaar, project 1 tot 4 jaar).

Een schema met alle stappen van het proces is bijgevoegd (bijlage 1).

Een format voor aanvragen is eveneens bijgevoegd (bijlage 2).

Vastgesteld door programmacommissie 16 juni 2022.

Bijgesteld o.b.v. actualisatie reglement door bestuur 12 dec 2022.